

V krajinách Jaromíra 99 dává Lada dobrou noc

Kresby Jaromíra Švejdíka otištěné v publikaci Mimosezóna jsou lidové jako písnička. V tom jsou příbuzné výběru z jeho textů pro skupinu Priessnitz či novou Letní kapelu.

V knize Jaromíra Švejdíka nazvané *Mimosezóna* se rovnoměrně prolínají dva jeho obory – textařský a výtvarný. Autor známější spíš pod pseudonymem Jaromír 99 sice zvládá tvůrčích profesí víc, psaní hudby na tři akordy a její interpretace se ale do knihy zanést nedají. Jenže čtenáři, který se Švejdíkovou *Mimosezónou* probírá, nejspíš autorovy skladby v tu chvíli znějí v uších.

Mimosezóna, již předmluvou uvedl spisovatel Jaroslav Rudiš a publicista Michal Pařízek ji doplnil obsáhlým životopisným rozhovorem se Švejdíkem, je určena především těm, kteří „už vědí“. A takových je bezpochyby dost. Znají Švejdíka z koncertů, poslouchají jeho nahrávky se skupinami Priessnitz, Umakart, Kafka Band, Václavem Neckářem či nejnověji s Letní kapelou, která souběžně s *Mimosezónou* vydala debutové album. A znají ho samozřejmě také jako komiksového kreslíře.

Ostatně i Rudiš v předmluvě přiznává, jak ho v devadesátých letech ovlivnila Švejdíkova kapela Priessnitz. Uvádí, že svůj prozaický debut *Nebe pod Berlínem* by nikdy nepsal v dané podobě, kdyby neznal Švejdíkovy texty. *Nebe pod Berlínem* přitom patří k nejdůležitějším titulům české porevoluční literatury.

Mimosezóna autorovým příznivcům doplňuje jejich švejdíkologii. Osmapadesátiletý rodák z Jeseníku skutečně vyžaduje nejen běžné poslouchání (písni) a prohlížení (výtvarné práce). Švejdíkova tvorba si zaslouží hlubší zájem či až studium souvislostí s ní spojených. Protože nevznikla z ničeho, není nahodilá, má kontinuitu a také, což je neméně důležité, je spojena s nosným příběhem výtvarného outsidera, který či-

rou náhodou „ke štěstí přišel, do kapsy mnohé jiné kreslíře strčil“ a získal si širokou popularitu.

Čtenář, jenž by snad na Švejdíka narazil poprvé až prostřednictvím výběru jeho písňových textů napsaných za tři desetiletí a shromážděných v knize *Mimosezóna*, by se asi podivil nad banalitou některých veršů i zdánlivým naivismem k nim připojených autorových nejnovějších kreseb. Ale to nejspíš jen proto, že ještě nikdy neslyšel Švejdíkův ztrápený plačtivý hlas v jeho písních a dosud neviděl autorovy starší černobílé kresby – například uhrančivý portrét Franze Kafky s mnoha očima nebo „pohanské“ stínohry temných postav. A neznal by ani dokonce dnes již proslulý mezinárodně úspěšný komiks Alois Nebel, k němuž libreto napsal Jaroslav Rudiš a podle něj vznikl celovečerní film. Tu hrubě tesanou výtvarnou práci – ve snímku samozřejmě spojenou se Švejdíkovými písněmi –, kterou by si bez obav, že zastará, člověk mohl nechat tetovat na kůži.

Díky ladovsky hutné černé lince i hezky kulatým sněhovým vločkám či třeba vrbě u rybníka prosvícené velkým měsícem – chybí na ní jen Ladův vodník – a prostotě dalších přírodních motivů jsou Švejdíkovy nejnovější kresby vytvořené na grafickém tabletu lidové jako písnička. Ve Švejdíkových pohledech do lesních zákoutí jako by se prolínal romantismus krajináře Julia Mařáka s pop-artem mladším o celé století. Mařák by sice nenamaloval skály jasně červené, přesto ve Švejdíkových obrázcích alejí, říček, cest, osamělých domů v krajině či hvězdných obloh není nic neznámého, co by diváka překvapovalo. Je z nich ovšem patrný rukopis natolik charakteristický, že jej lze těžko zaměnit s jiným. A to je nejcenější.

Nechybí na vrbě nervózní vodník? Trojice kreseb z knihy *Mimosezóna* naznačuje romantické vidění světa. Jaromír 99 ale do líbezných krajin vnáší znervózňující temnosnubné chvění.